

лого зберігання зерна пшениці озимої без зниження хлібопекарських властивостей доцільно використовувати сорт 'Миронівська сторічна' та застосовувати регульований температурний режим (охладжувати зерно до температури $+6\pm 2$ °C).

УДК 631.563:635.14

Зуєнко М.В., Завадська О.В.

Національний університет біоресурсів і природокористування України, Україна

e-mail: zavadska3@gmail.com

ПРИДАТНІСТЬ КОРЕНЕПЛОДІВ ПАСТЕРНАКУ РІЗНИХ СОРТІВ ДО ПЕРЕРОБКИ

Коренеплоди пастернаку мають корисні дієтичні та лікувальні властивості. Їх застосовують при жовчно-кам'яній і нирково-кам'яній хворобах, подагрі, після тяжких захворювань, при нервових розладах, туберкульозі, емфіземі, пневмонії, бронхіті, для поліпшення функцій органів травлення. Крім того, пастернак – одна з найпоширеніших овочевих культур, яку використовують для зберігання та переробки (сушіння). Придатність коренеплодів до тривалого зберігання чи переробки значно залежить від якості вихідної сировини, передусім, від вмісту основних біохімічних показників, які визначають не тільки харчову цінність, а й можливий вихід сухої продукції.

Дослідження проводили протягом 2016–2017 рр. у Національному університеті біоресурсів і природокористування України спільно з аспірантом кафедри овочівництва. Коренеплоди пастернаку вирощували на дослідних колекційних ділянках на овочевому полі НУБіП України. Товарні, органолептичні та біохімічні показники коренеплодів визначали згідно із загальноприйнятими методиками в навчально-науковій лабораторії кафедри технологій зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б.В. Лесика.

Для досліду були підібрані чотири сорти пастернаку, поширені у зоні Лісостепу України та внесені до Реєстру сортів рослин, а саме: 'Петрик', 'Пульс', 'Борис' та 'Стимул'. Як контроль використали сорт 'Петрик', занесений до Реєстру сортів рослин у 1995 р., рекомендований для зони Лісостепу.

За комплексом органолептичних показників найвищу оцінку отримали коренеплоди сорту 'Борис' – загальна дегустаційна оцінка становила 8,2 бала за 9-бальною шкалою. Коренеплоди сорту 'Пульс' за органолептичними показниками отримали невисокі бали, оскільки були уражені хворобами та мали високий відсоток нестандартних коренеплодів.

Відомо, що придатніші для сушіння коренеплоди, які містять більшу кількість сухої речовини та цукрів. За комплексом біохімічних по-

казників у свіжій сировині виділився сорт 'Борис' та 'Стимул'. Так, у коренеплодах цих сортів накопичувалися 26,5 та 25,9 % сухої речовини (на 3,5 та 2,9 % більше порівняно з контролем), цукрів 9,2–10,4 %. Вміст аскорбінової кислоти у свіжих коренеплодах коливався у межах від 9,8 до 16,2 мг %. Найбіднішим біохімічним складом характеризувалися коренеплоди пастернаку сорту 'Пульс'.

При підборі коренеплідних овочів для сушіння важливе значення має розгалуженість коренеплідів, оскільки саме цей показник визначає придатність коренеплідів до механізованого сушіння. У наших дослідженнях він суттєво вплинув на кількість відходів у процесі підготовки сировини до сушіння.

Найменша кількість відходів була у коренеплідів сорту 'Борис' – 16,5 %, що на 2,2 % менше порівняно з контролем. Найбільше відходів встановлено у коренеплідів сорту 'Стимул' – 22,2 % (суттєво більше порівняно з контролем), що зумовлене глибиною залягання вічок, значною кількістю бокових корінців. Вихід готової сушеної продукції коливався у межах 21,8–26,4 % залежно від сорту і найбільшим був у зразках сорту 'Борис'.

Таким чином, за комплексом досліджуваних показників, кількістю відходів та виходом готової сировини найпридатнішими до переробки (сушіння) виявилися коренеплоди пастернаку сорту 'Борис'.

УДК 631.526.32:634.74:631.55:632.112

Кривошопка В.А., Терещенко Я.Ю.

Інститут садівництва (ІС) НААН України, Україна

e-mail: v.kryvoshopka@ukr.net

КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ПЕРСПЕКТИВНИХ СОРТІВ ЖИМОЛОСТІ СИНЬОЇ (*LONICERA COERULEA* L.) В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Станом на сьогодні жимолість синя в Україні є нішевою культурою і вирощується здебільшого на присадибних ділянках та мініфермах поряд з іншими ягідними рослинами. Факторами, що стримують широке впровадження жимолості синьої у промислові насадження, є невисока врожайність застарілих сортів, недостатня обізнаність споживачів щодо харчової цінності ягід і брак інформації про можливість успішного вирощування в певній кліматичній зоні. Тому вкрай важливим є проведення комплексних досліджень її господарсько-біологічних ознак передусім нових вітчизняних та інтродукованих сортів, адаптивності їх до умов вирощування та виділення кращих для добору у первинне вивчення, а також для подальшого залучення у селекційний процес.

У Лісостепу України щорічно спостерігаються несприятливі погодні умови під час вегетації. Весняно-літні періоди характеризуються не